

NORSK BONDE- OG SMÅBRUKARLAG

LOVER

FOR

NORSK BONDE- OG SMÅBRUKARLAG

INNHOLD:

DEL I	Lover for Norsk Bonde- og Småbrukarlag	side 1
DEL II	Mønsterlover for lokallag av Norsk Bonde- og Småbrukarlag	side 6
DEL III	Mønsterlover for fylkeslag av Norsk Bonde- og Småbrukarlag	side 8

DEL I

LOVER FOR NORSK BONDE- OG SMÅBRUKARLAG

§ 1 FORMÅL

Norsk Bonde- og Småbrukarlag er ein fagleg og næringspolitisk organisasjon, som har til formål å fremje dei faglege, kulturelle, sosiale og økonomiske interessene til folk i jordbruket.

Organisasjonen skal på alle område arbeide for å skape gode og jamstelte vilkår for alle i jordbruket, og skal vere aktivt med på oppgåver som fremjar utvikling og trivsel i lokalsamfunnet.

Norsk Bonde- og Småbrukarlag er partipolitisk nøytralt og ubunde.

§ 2 MEDLEMMER

Alle som deler organisasjonen sine mål og verdisyn kan vere medlem i organisasjonen

§ 3 ORGANISASJONSFORM

Organisasjonen byggjer på lokale lag og fylkeslag. Er det to eller fleire lag i ein kommune, kan det veljast eit felles styre for desse.

Lokallag og fylkeslag kan ikkje utan løyve frå landslaget vere tilslutta nokon annan organisasjon som arbeidar i strid med Norsk Bonde- og Småbrukarlag sin formålsparagraf.

Fylkeslag kan organisere og leggje opp organisasjonsarbeidet i nærmare fastsette distrikt i fylket om dei finn det tenleg. Vedtak som blir fatta av slike distriktsorganisasjonar skal godkjennast og følgjast opp vidare.

Det er høve til å stå som direkte innmelde medlemmer i landslaget

Norsk Bonde- og Småbrukarlag hefter ikkje for dei økonomiske og organisasjonsmessige vedtaka og disposisjonane som fylkes- og lokallaga gjer utover dei fullmaktene som er gjevne i desse lovene, og utover vedtak som er gjorde i medhald av lovene.

§ 4 ARBEIDSFORMER

Fylkeslag og lokallag skal handsame alle saker som blir sende til uttale frå landslaget innan dei tidsfristane som blir settte.

Vedtak og fråsegner i fylkeslag og lokallag skal sendast landslaget til orientering.

§ 5 LANDSMØTET

Landsmøtet har den høgaste avgjerdsmakta i organisasjonen.

Det skal haldast ordinært landsmøte kvart år.

Landsmøtet skal gjerast kjent minst tre månader før det skal haldast. Innkallinga til landsmøtet skal saman med sakslista sendast til utsendingane og representantskapet seinast to veker før møtet.

Lokallag som har betalt kontingent til landslaget etter reglane i § 8, har rett til å velje ein utsending frå eige lokallag for kvart påbegynt 50 betalande medlemmer.

Røysterett på landsmøtet har berre dei valde utsendingane.

Representantskapet, styret, kvinneutvalet og ungdomsutvalet har tale- og forslagsrett.

Alle medlemmer i Norsk Bonde- og Småbrukarlag har rett til å følgje drøftingane på landsmøtet.

Ordinært landsmøte skal ta føre seg desse sakene:

- A. Årsmelding.
- B. Framlegg til endringar av lovene og prinsipp- programmet, som må vere innkomne til landslaget minst to månader før møtet.
- C. Interpellasjonar, framlegg til vedtak frå fylkeslag, lokallag, kvinneutval og ungdomsutval og forslag til arbeidsprogram. Slike framlegg må vere innkomne til landslaget seinast ein månad før møtet.
- D. Val av leiar, seks styremedlemmer, av desse to nestleiarar, og tre vararepresentantar i nummerert rekkefølgje. Leiar blir valt for eitt år. Styremedlemmene blir valde for to år. To nestleiarar vert vald for eitt år bland dei valde styremedlemmene.
- E. Val av ordførar og varaordførar i representantskapet.
- F. Fastsetting av medlemskontingentsystem

G. Val av tre personar til kvinneutval i tillegg til ein frå styret, samt leiar i utvalet. Leiar i utvalet vert valt for eitt år om gongen. Begge kjønn skal vere representerte i utvalet. Funksjonstida er to år.

H. Val av valnemnd. Valnemnda i Norsk Bonde- og Småbrukarlag skal ha sju medlemmer valde av landsmøtet. Leiar for nemnda vert vald for eitt år, medlemmene vert valde for to år. For medlemmane utanom leiar vel landsmøtet kvart år personlege varamedlemmer.

Budsjett og rekneskap vert lagde fram til orientering for landsmøtet.

Omframt landsmøte kan haldast når det er varsle minst to månader på førehand og når landsstyret, representantskapet, 1/5 av laga eller halvparten av fylkeslaga krev det.

Landsmøtet blir leidd av ordførar og varaordførar i representantskapet.

Landsmøtet tek avgjerdene sine ved fleirtalsvedtak. Står stemmetala likt, blir saka teken opp til ny avstemming. Står stemmetala framleis likt, blir avstemminga avgjort ved loddtrekking.

Landsmøtet vel to møtesekretærar, fullmaktsnemnd, reisefordelingsnemnd og redaksjonsnemnd.

Landsmøteprotokollen skal underskrivast av møtedirigenten og to utsendingar valde av landsmøtet.

§ 6 REPRESENTANTSkapET

Representantskapet er rådgjevande organ for styret og landsmøtet, og gjer vedtak i saker som det er tillagt etter desse lovene.

Representantskapet har møte minst ein gong i året, og elles så ofte som landsstyret eller ordføraren finn det nødvendig.

Representantskapet er sett saman av ordførar og varaordførar valde av landsmøtet (jfr. § 5e) og medlemmer frå kvart fylkeslag. Stemmerett i representantskapet har berre representantskapet sine medlemmer.

Fylkeslag med 1.000 medlemmer eller meir har rett til å velje ein representant i tillegg. Ingen fylkeslag har rett til meir enn to representantar.

Medlemmene i styret, kvinneutvalet og ungdomsutvalet, fire representantar oppnemnt av Norsk Landbrukssamvirke samt ein representant oppnemnt av Norsk

Sau og Geit møter i representantskapet med tale– og forslagsrett. Fylkessekretærar har talerett i representantskapet.

Representantskapet blir leidd av ordførarane.

Representantskapet tek avgjerdene sine ved fleirtalsvedtak. Når røystetala står likt, er det røysta til ordføraren som avgjer.

Representantskapet skal legge prinsipp- programmet og endringar av dette fram for landsmøtet. Det same gjeld forslag til lovendringar. Det skal også godkjenne den reviderte rekneskapen og vedta budsjettframlegg.

Representantskapet foretar innstilling til leiar og medlemmer av valnemnda i eit eige møte.

Medlemmene i representantskapet får reise– og kostgodtgjersle.

§ 7 STYRET

Styret leier verksemda i organisasjonen og står ansvarleg overfor representantskapet og landsmøtet.

Styret er sett saman av sju medlemmer, av desse leiar og to nestleiarar. Styret skal vere samansett av både kvinner og menn.

Ordføraren i representantskapet møter fast i styret med tale– og forslagsrett.

Leiaren kallar inn til styremøte. Det vert også halde styremøte når eit fleirtal i styret gjer krav om det.

Styret er vedtaksfört når minst fire av styremedlemmene er til stades. Styret tek avgjerdene sine ved fleirtalsvedtak. Når røystetalet står likt, gjer røysta til leiaren utslaget.

Styret vel eit forhandlingsutval for organisasjonen ved jordbruksforhandlingane. Utvalet skal bestå av tre personar og to vara. Begge kjønn skal vere representert i forhandlingsutvalet.

Styret skal:

- A. Leie organisasjonen etter desse lovene og etter dei linene landsmøtet dreg opp, herunder fast sette mål og strategiar.
- B. Ta opp saker som fremmer formålet til organisasjonen.
- C. Førebu alle saker for landsmøtet og representantskapet.

- D. Tilsette det personalet som trengst i landslaget.
- E. Føre tilsyn med arbeidet i dei ulike delane av organisasjonen og fastsette dei instruksane som trengst.
- F. Til utgreiing av særskilde saker kan styret sette ned utval som arbeider under leiing av styret.
- G. Styret kan overføre fullmakter til generalsekretæren

Medlemmene i representantskapet, fylkessekretærar og kvinneutvalet skal få tilsendt alle styreprotokollane.

§ 8 MEDLEMSKONTINGENT

Landsmøtet fastsetter kontingentsystem og kontingen som skal betalast av medlemmer i Norsk Bonde- og Småbrukarlag. Lag som har betalt kontingen i Norsk Bonde- og Småbrukarlag innan 1. mars har rett til å sende utsendingar til landsmøtet. Lag eller medlemmer som står til rest med kontingentoppgjer for meir enn eitt år, vert strokne i medlemsregisteret.

Styret gjer framlegg for representantskapet om kor stor del av kontingenen som skal gå til lokallag og fylkeslag.

§ 9 ÆRESMEDLEMMER

Som æresmedlemmer kan utnemnast enkeltpersonar som har gjort ein særleg stor innsats for organisasjonen. Utnemninga blir gjort av representantskapet etter innstilling frå styret, og går føre seg på landsmøtet.

§ 10 LOVENDRINGAR

For at landsmøtet skal kunne vedta framlegg til endring av lovene, må framlegga gjerast kjende for dei enkelte lag minst ein månad før landsmøtet. Endringar krev 2/3 fleirtal og kan berre gjerast på ordinært landsmøte.

§ 11 OPPLØYSING

Opplysing av organisasjonen kan berre vedtakast på ordinært landsmøte med 3/4 fleirtal av dei frammette utsendingane.

Landsmøtet avgjer korleis midlane skal nyttast.

DEL II

MØNSTERLOVER FOR LOKALLAG AV NORSK BONDE- OG SMÅBRUKARLAG

Dette er ei mønsterlov som må vedtakast av årsmøtet i lokallaget for å vere gyldig.

Lokallag kan tilpasse mønsterlovene til lokale tilhøve. Endringar som bryt med intensjonane i lovene til Norsk Bonde- og Småbrukarlag må godkjennast av styret i Norsk Bonde- og Småbrukarlag.

§ 1 ÅRSMØTE I LOKALE LAG

Årsmøtet har den høgaste avgjerdsmakta i lokallaget.

Ordinært årsmøte skal haldast kvart år innan utgangen av november og gjerast kjent minst to veker på førehand.

Ordinært årsmøte skal ta føre seg desse sakene:

- A. Årsmeldinga og rekneskapen frå styret.
- B. Arbeidsplan og budsjett for komande årsmøteperiode.
- C. Framlegg frå medlemmene. Slike framlegg må vere komne til styret seinast ei veke før årsmøtet.
- D. Val av leiar, minst to styremedlemmer og to varamedlemmer. Leiaren blir vald for eitt år, og styremedlemmene for to år (første gongen går halvparten ut etter loddtrekking).
- E. Val av representantar til eventuelt fellesstyre for lokallag i kommunen.
- F. Val av to revisorar.
- G. Val av utsendingar til årsmøtet i fylkeslaget.
- H. Val av inntil tre personar til kvinneutval.

Alle medlemmane i laget har røysterett.

Årsmøtet blir leidd av ein dirigent vald av årsmøtet.

Årsmøtet tek avgjerdene ved fleirtalsvedtak.

Står røystetalet likt, gjer røysta til dirigenten utslaget. Når røystetala er like ved val, blir valet avgjort ved loddtrekking.

Møteprotokollen skal underskrivast av møtedirigent og to årsmøtevalde deltararar.

Det skal innkallast til omframt årsmøte når styret eller 1/4 av medlemmane i laget eller styret i fylkeslaget krev det.

Utskrift av protokoll frå årsmøtet skal sendes til fylkeslaget.

§ 2 STYRET I LOKALLAGET

Styret leier arbeidet i lokallaget og står ansvarleg overfor årsmøtet.

Styret er samansatt av leiar og minst to styremedlemmer valde på årsmøtet. Styret skal vere samansett av både kvinner og menn.

Styret er vedtaksfört når minst halvparten av styremedlemmane er til stades.

Styret skal:

- A. Velje nestleiar, kasserar, sekretær og studieleiar innan styret.
- B. Leie verksemda i laget i samsvar med lovene og retningslinene i organisasjonen.
- C. Ta opp saker som fremmer formålet til organisasjonen.
- D. Handsame saker som fylkeslaget og landslaget sender til uttale innafor dei tidsfristane som blir sett.
- E. Oppnemne personar til å representere laget.
- F. I alle saker som gjeld lokale tilhøve i heile kommunen, skal styret søkje samarbeid med eventuelle andre lokallag av Norsk Bonde- og Småbrukarlag i kommunen (eventuelt gjennom eit sams styre).

Utskrift av protokollen frå styremøta skal sendast fylkeslaget.

§ 3 LOVENDRINGAR

For at lokallagskal kunne vedta framlegg til endring av lovane, må framlegga gjerast kjende for medlemmane minst ein månad før lokallagsårsmøte. Endringar krev 2/3 fleirtal og kan berre gjerast på årsmøte.

§ 4 OPPLØYSING AV LOKALLAG

Opplysing av lokallaget kan berre vedtakast på ordinært årsmøte med ¾ fleirtal av dei frammøtte utsendingane. Lagets midlar skal delast likt mellom fylkeslaget og landslaget.

DEL III

MØNSTERLOVER FOR FYLKESLAG AV NORSK BONDE- OG SMÅBRUKARLAG

Dette er ei mønsterlov som må vedtakast av årsmøtet i fylkeslaget for å vere gyldig.

Fylkeslag kan tilpasse mønsterlovene til lokale tilhøve. Endringar som bryt med intensjonane i lovene til Norsk Bonde- og Småbrukarlag må godkjennast av styret i Norsk Bonde- og Småbrukarlag.

§ 1 ÅRSMØTE I FYLKESLAG

Årsmøtet har den høgaste avgjerdsmakta i fylkeslaget.

Årsmøte skal haldast innan utgangen av april og gjerast kjent minst seks veker før.

Innkalling til årsmøtet med sakliste skal sendast utsendingane og Norsk Bonde- og Småbrukarlag seinast to veker før møtet.

Alle lokallag har rett til å sende to utsending til fylkesårsmøtet. Vidare har lokallaga rett til å sende ein utsending for kvar påbegynt 25. medlem.

Det er berre dei valde utsendingane som har røysterett på årsmøtet. Fylkesstyret og representantar frå landslaget har talerett.

Alle medlemmene i laga i fylket har rett til å følgje tingingane på årsmøtet.

Årsmøtet skal ha føre seg desse sakene:

- A. Årsmeldinga og rekneskapen frå styret.
- B. Arbeidsplan og budsjett for komande årsmøteperiode.
- C. Framlegg frå lokallaga. Slike framlegg må fylkesstyret ha seinast ein månad før møtet.
- D. Val av leiar, fire styremedlemmer og tre varamedlemmer. Leiaren blir vald for eitt år og styremedlemmene for to år (første gongen går to ut etter loddtrekking).
- E. Val av to revisorar.
- F. Val av medlemmer til representantskapet i Norsk Bonde- og Småbrukarlag.
- G. Val av inntil tre personar til kvinneutval.

Årsmøtet blir leidd av ein dirigent vald av årsmøtet.

Årsmøtet tek avgjerdene sine ved fleirtalsvedtak. Står røystetalet likt, gjer røysta til dirigenten utslaget. Når røystetala er like ved val, blir valet avgjort ved loddtrekking. Møteprotokollen skal underskrivast av møtedirigenten og to årsmøtevalde utsendingar.

Det skal kallast inn til omframt årsmøte når styret eller halvparten av lokallaga eller styret i landslaget krev det.

Utskrift av protokoll frå årsmøtet skal sendes landslaget.

§ 2 STYRET I FYLKESLAGET

Styret leier arbeidet i fylkeslaget og står ansvarleg overfor årsmøtet.

Styret er samansett av leiar og fire styremedlemmer valde av årsmøtet. Styret skal vere samansett av både kvinner og menn.

Styret er vedtaksfört når minst halvparten av styremedlemmane er til stades.

Styret skal:

- A. Velje nestleiar, kasserar, sekretær og studieleiar innan styret.
- B. Leie arbeidet i fylkeslaget i samsvar med dei lovane og retningslinene som gjeld i organisasjonen.
- C. Ta opp saker som fremmar formålet til organisasjonen.
- D. Handsame saker som landslaget sender til uttale innafor dei tidsfristane som blir sett.
- E. Oppnemne personar til å representera laget.

Styret skal ha minst fire møte i året.

Utskrift av protokollen frå styremøta skal sendast landslaget.

§ 3 LOVENDRINGAR

For at fylkesårsmøtet skal kunne vedta framlegg til endring av lovane, må framleggja gjerast kjende for lokallaga/medlemmane minst ein månad før fylkesårsmøtet. Endringar krev 2/3 fleirtal og kan berre gjerast på ordinært årsmøte.

§ 4 OPPLØYSING

Opplysing av fylkeslaget kan berre vedtakast på ordinært årsmøte med $\frac{3}{4}$ fleirtal av dei frammøtte utsendingane. Lagets midlar overførast til landslaget.

Norsk Bonde- og Småbrukarlag
post@smabrukarlaget.no www.smabrukarlaget.no

Postadresse: Øvre Vollgate 9, 0158 Oslo
Telefon: 24 14 89 50
Telefaks: 24 14 89 51